

**PROCEDURY POSTĘPOWANIA
W PRZYPADKU WYSTĄPIENIA
SYTUACJI KRYZYZSOWYCH
W ZESPOLE KATOLICKICH SZKÓŁ
IM. JANA PAWŁA II
W SKAWINIE**

I. PROCEDURY POSTĘPOWANIA NAUCZYCIELI W SYTUACJACH ZAGROŻENIA DEMORALIZACJA.

I.1. PALENIE PAPIEROSÓW/E- PAPIEROSÓW

Jeżeli nauczyciel zauważy, że uczeń pali papierosy/e-papieros, podejmuje następujące kroki:

- 1.) Bezzwłocznie podejmuje działania mające na celu powstrzymanie i wyeliminowanie tego zjawiska
- 2.) Informuje o tym wychowawcę, a ten pedagoga szkolnego i dyrektora szkoły oraz rodziców.
- 3.) Wychowawca wspólnie z pedagogiem przeprowadza rozmowę z uczniem.
- 4.) Wychowawca ustala karę dla ucznia zgodnie ze Statutem Szkoły oraz spotyka się z rodzicami ucznia przekazując informację o udzielonej karze i zobowiązuje rodziców do zwiększenia kontroli nad dzieckiem.

I.2. SPOŻYWANIE ALKOHOLU LUB POD WPŁYWEM ALKOHOLU, NARKOTYKÓW, „DOPALACZY” LUB INNYCH SUBSTANCJI SZKODLIWYCH.

Jeżeli nauczyciel podejrzewa, że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu, narkotyków lub dopalaczy, podejmuje następujące kroki:

- 1.) Bezzwłocznie podejmuje działania mające na celu powstrzymanie i wyeliminowanie tego zjawiska.
- 2.) Powiadamia dyrektora szkoły, wychowawcę klasy, a ten pedagoga szkolnego oraz rodziców.
- 3.) Nauczyciel odizolowuje ucznia od reszty klasy (we wcześniej wyznaczonym pomieszczeniu), ze względów bezpieczeństwa opiekę nad nim powierza pielęgniarce lub osobie przeszkolonej w udzielaniu pierwszej pomocy.
- 4.) Wyznaczona przez dyrektora szkoły osoba wzywa lekarza w celu stwierdzenia stanu trzeźwości lub odurzenia, ewentualnie udzielenia pomocy medycznej. Lekarz decyduje o ewentualnej hospitalizacji ucznia.
- 5.) Równocześnie wyznaczona osoba zawiadamia o fakcie rodziców (opiekunów), których zobowiązuje do niezwłocznego odebrania ucznia ze szkoły, określając jednoznacznie czas, w jakim ma to nastąpić.
- 6.) Jeżeli rodzice ucznia będącego pod wpływem alkoholu odmawia przyjscia do szkoły bądź nie zgłasza się po niego w wyznaczonym czasie, a jest on agresywny bądź swoim zachowaniem daje powód do zgorzenia albo zagraża życiu lub zdrowiu innych osób, wyznaczona przez dyrektora szkoły osoba, zawiadamia najbliższą jednostkę Policji.
- 7.) Wdrożone zostają działania profilaktyczne
- 8.) Wychowawca klasy wspólnie z pedagogiem przeprowadza rozmowę z uczniem
- 9.) po zdarzeniu lub w najbliższym możliwym czasie.
- 10.) Wychowawca ustala karę dla ucznia zgodnie ze Statutem Szkoły oraz spotyka się z rodzicami ucznia, podczas rozmowy informuje ich o zajściu i zobowiązuje rodziców do zwiększenia kontroli nad dzieckiem.

I.3 SUBSTANCJE PSYCHOAKTYWNE

Jeżeli nauczyciel znajdzie na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyk:

- 1.) Zawiadamia dyrektora szkoły oraz pedagoga szkolnego, który podejmuje rolę koordynatora działań.
- 2.) Pedagog wspólnie z dyrektorem i nauczycielem komisyjnie zabezpiecza substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem.
- 3.) W porozumieniu z dyrektorem powiadamia Policję.
- 4.) Podejmuje próbę ustalenia (jeśli jest to możliwe w zakresie działań pedagogicznych), do kogo należy znaleziona substancja.
- 5.) Podjęte zostają działania profilaktyczne.

Jeżeli nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyk, podejmuje następujące kroki:

- 1.) Zawiadamia o swoich spostrzeżeniach wychowawcę, dyrektora szkoły oraz pedagoga, który podejmuje rolę koordynatora działań.
- 2.) Wychowawca powiadamia rodziców (opiekunów) ucznia i wzywa ich do niezwłocznego przybycia do szkoły.
- 3.) Pedagog w obecności innych osób (wychowawca, dyrektor szkoły) żąda, aby uczeń przekazał mu substancję, pokazał zawartość torby szkolnej, szafki w szatni oraz kieszeni w jego ubraniu, ewentualnie innych przedmiotów budzących podejrzenie co do ich związku z poszukiwaną substancją.
- 4.) Jeżeli mimo wezwania uczeń odmawia przekazania nauczycielowi substancji i przekazania zawartości torby szkolnej lub szafki, pedagog w porozumieniu z dyrektorem szkoły wzywa Policję, która prowadzi czynności według procedury prawnej.
- 5.) Jeżeli uczeń wyda substancję dobrowolnie, pedagog po zabezpieczeniu substancji bezzwłocznie przekazuje ją do jednostki policji. Wcześniej próbuje ustalić w jaki sposób i od kogo uczeń ją nabył.
- 6.) Całe zdarzenie i wszystkie ustalenia pedagog dokumentuje w formie dokładnej notatki wraz ze swoimi spostrzeżeniami.
- 7.) Powiadomieni zostają rodzice/ opiekunowie prawni ucznia o obowiązujących procedurach.
- 8.) Podjęte zostają działania profilaktyczne.
- 9.) Wychowawca ustala karę dla ucznia zgodnie ze Statutem Szkoły oraz spotyka się z rodzicami ucznia, podczas rozmowy informuje ich o zajściu i zobowiązuje rodziców do zwiększenia kontroli nad dzieckiem.

I.4 CZYNY KARALNE

1.) Do czynów karalnych zalicza się:

- fizyczna przemoc,
- niszczenie mienia osób,
- niszczenie mienia szkolnego, dewastacja,
- wymuszenia,
- znęcanie się psychiczne nad innym uczniem,
- zamieszczanie na stronach internetowych treści obraźliwych, szkalujących, ośmieszających
- kradzieże i inne.

- 2.) Jeżeli na terenie szkoły dojdzie do czynu karalnego, należy podjąć następujące kroki:
- a) Bezzwłocznie podejmuje działania mające na celu powstrzymanie i wyeliminowanie tego zjawiska.
  - b) Powiadomić o zajściu wychowawcę ucznia poszkodowanego oraz sprawcy (o ile jest znany), dyrektora oraz pedagoga szkolnego, który podejmuje rolę koordynatora działań.
  - c) Pedagog ustala przy udziale innych osób okoliczności czynu, ewentualnych świadków i sprawcę zdarzenia, sporządza notatkę służbową, w której zamieszcza:
    - datę, godzinę oraz miejsce zajścia,
    - personalia sprawcy (jeśli jest znany) poszkodowanego oraz świadków zdarzenia, - ustalony przebieg zdarzenia.
  - d) Wyznaczona przez niego osoba powiadamia rodziców ucznia - sprawcy, wzywając ich do niezwłocznego przybycia do szkoły.
  - e) Gdy sprawa jest poważna (rozbój, uszkodzenie ciała, kradzież rzeczy o wysokiej wartości itp.) lub sprawca nie jest uczniem szkoły, pedagog w porozumieniu z dyrektorem niezwłocznie powiadamia policję.
  - f) Pedagog nadzoruje zabezpieczenie ewentualnych dowodów przestępstwa lub pochodzących z przestępstwa i przekazanie ich policji.
  - g) Należy zażądać, aby uczeń przekazał skradzioną rzecz, pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni we własnej odzieży oraz przekazał inne przedmioty budzące podejrzenie co do ich związku z poszukiwaną rzeczą - w obecności innej osoby, np. wychowawcy klasy, pedagoga szkolnego, psychologa, dyrektora lub innego pracownika szkoły (należy pamiętać, że pracownik szkoły nie ma prawa samodzielnie wykonać czynności przeszukania odzieży ani teczek ucznia), może to zrobić tylko Policja.
  - h) Wychowawca ustala karę dla ucznia zgodnie ze Statutem Szkoły oraz spotyka się z rodzicami ucznia, podczas rozmowy informuje ich o zajściu i zobowiązuje rodziców do zwiększenia kontroli nad dzieckiem.

I.5 ZACHOWANIA AGRESYWNE

1.) Agresja fizyczna

W sytuacji, gdy nauczyciel jest świadkiem zachowania agresywnego:

- a) Bezzwłocznie podejmuje działania mające na celu powstrzymanie i wyeliminowanie tego zjawiska. Obowiązkiem każdego pracownika szkoły, który zaobserwował atak agresji fizycznej lub został o nim poinformowany jest przerwanie tego zachowania. Pracownik szkoły powinien w sposób stanowczy i zdecydowany przekazać uczestnikom agresji, że nie wyraża zgody na takie zachowanie. Należy mówić dobitnie, głośno, stanowczo, używać krótkich komunikatów. W razie potrzeby należy zadbać o uniemożliwienie dalszego kontaktu między uczniami.
- b) Powiadamia wychowawcę, pielęgniarkę szkolną (jeśli taka jest w szkole), pedagoga/psychologa i dyrektora szkoły Na polecenie dyrektora sekretariat szkoły powiadamia rodziców (opiekunów prawnych) agresora i ofiary.
- c) W przypadku zagrożenia życia (stan nieprzytomny) - pielęgniarka, pedagog/psycholog lub dyrektor szkoły wzywają natychmiast karetkę pogotowia, nawet bez uzyskania zgody rodziców (opiekunów prawnych).

- d) Opiekę nad uczniem podczas udzielania pomocy medycznej, ale bez możliwości udzielenia zgody na operację, sprawuje osoba wyznaczona przez dyrektora szkoły.
- e) Decyzję o dalszym leczeniu dziecka podejmują rodzice (opiekunowie prawni) poszkodowanego.
- f) Pedagog szkolny/psycholog szkolny i wychowawcy klas przeprowadzają rozmowy z rodzicami (opiekunami prawnymi) obydwu stron oraz ze sprawcą i ofiarą. Z rozmów sporządzają notatkę.
- g) Pedagog/psycholog szkolny powinien udzielić pomocy terapeutycznej ofierze przemocy, wskazać, jak należy radzić sobie w kontaktach z innymi.
- h) W przypadku agresji fizycznej poczucia bezpieczeństwa i wsparcia wymagają również świadkowie ataku. Należy przeprowadzić rozmowę ze świadkami przemocy, wyjaśnić im pojęcie agresji, przypomnieć normy i zasady reagowania na przemoc, ustalić działania w podobnych przypadkach.
- i) Wobec agresora stosuje się konsekwencje przewidziane w Statucie szkoły.
- j) W przypadku wszczynania kolejnych ataków przez agresora, z widocznymi skutkami pobicia - szkoła kieruje sprawę na Policję, od postępowania której zależą dalsze losy sprawy przemocy.

2.) Agresja słowna

Jeżeli nauczyciel jest świadkiem zachowania agresywnego, ma obowiązek:

- a) Bezzwłocznie podjąć działania, mające na celu powstrzymanie i wyeliminowanie tego zjawiska.
- b) Należy powiadomić wychowawcę klasy i/lub dyrektora, pedagoga/psychologa.
- c) Wychowawca (pedagog lub psycholog) przeprowadza rozmowę z uczniem mającą na celu wyjaśnienie okoliczności zdarzenia. Rozmowę z ofiarą i agresorem należy przeprowadzić osobno.
- d) Wychowawca (pedagog/psycholog) przeprowadza rozmowę ze sprawcą i ofiarą w celu ustalenia okoliczności zdarzenia, ustala wraz ze sprawcą formę zadośćuczynienia.
- e) O zaistniałym zdarzeniu należy poinformować rodziców/opiekunów prawnych uczestników zdarzenia.
- f) Pedagog/psycholog szkolny powinien udzielić pomocy terapeutycznej ofierze przemocy, wskazać, jak należy radzić sobie w kontaktach z innymi,
- g) W przypadku agresji fizycznej poczucia bezpieczeństwa i wsparcia wymagają również świadkowie ataku. Należy przeprowadzić rozmowę ze świadkami przemocy, wyjaśnić im pojęcie agresji, przypomnieć normy i zasady reagowania na przemoc, ustalić działania w podobnych przypadkach.
- h) W poważnych przypadkach np. uzyskania informacji o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu lub przestępstwa ściganego na wniosek poszkodowanego powiadamiana jest Policja.
- i) Wobec ucznia przejawiającego zachowania agresywne stosuje się konsekwencje przewidziane w statucie szkoły.

I.6 POSTĘPOWANIE W SYTUACJI PRÓBY SAMOBÓJCZEJ LUB SAMOOKALECZENIA NA TERENIE SZKOŁY

1. W przypadku uzyskania informacji, że uczeń ma myśli samobójcze, podał próbę samobójczą bądź samookaleczenia nauczyciel powinien powiadomić o tym fakcie dyrektora szkoły/wicedyrektora, pedagoga/psychologa oraz wychowawcę.
2. Odizolować ucznia od klasy, pamiętając, aby nie zostawiać go samego.
3. Udzielić pomocy przedmedycznej, gdy uczeń swoim zachowaniem i stanem zdrowia stwarza zagrożenie dla swojego życia.
4. W razie potrzeby wezwać pogotowie bądź zaprowadzić do pielęgniarki szkolnej.
5. Powiadomić rodziców/ opiekunów prawnych o zaistniałej sytuacji oraz wezwać ich do szkoły.
6. Rodzice/opiekunowie prawni są informowani o konieczności objęcia dziecka opieką specjalistyczną: lekarz psychiatra dziecięcy, psychoterapia.
7. Rodzice/opiekunowie prawni podpisują informację, że zostali poinformowani o zaistniałej sytuacji oraz o konieczności objęcia dziecka opieką specjalistyczną
8. Uczeń zostaje objęty pomocą psychologiczno-pedagogiczną na terenie szkoły: ustalenie systematycznych spotkań ucznia z pedagogiem/psychologiem szkolnym w celu monitorowania nastroju i ryzyka zagrożenia suicydalnego.
9. Wychowawca jest w kontakcie z rodzicami/opiekunami prawnymi czy podjęli działania po interwencji.
10. Gdy istnieje realna obawa, iż rodzice dziecka zaniechają lub nie podejmą działań mających na celu poprawę jakości zdrowia psychicznego dziecka, bądź nie widzą potrzeby konsultacji psychiatrycznej, szkoła informuje odpowiednie placówki i służby (Policję, Sąd Rodzinny).

I.7 INNE SYTUACJE

1.) Przypadek pedofilii w szkole.

Należy bezzwłocznie podjąć działania mające na celu powstrzymanie tego zjawiska:

- a) Po stwierdzeniu zagrożenia należy powiadomić dyrektora oraz pedagoga/psychologa szkolnego.
- b) W przypadku potwierdzenia informacji o pojawianiu się osób obcych, zaczepiających uczniów, należy bezzwłocznie powiadomić Policję
- c) Następnie dyrektor szkoły winien przekazać pracownikom szkoły informację o stwierdzonym zagrożeniu
- d) Wychowawcy klas oraz pedagodowie szkolni winni podjąć działania profilaktyczne wśród uczniów w celu wskazania potencjalnego zagrożenia oraz wskazania możliwych form przekazania informacji o osobach, które mogą stwarzać zagrożenie
- e) W przypadku stwierdzenia, że uczeń był molestowany, Dyrektor winien wezwać do szkoły rodziców/prawnych opiekunów ucznia oraz Policję w celu przeprowadzenia czynności sprawdzających, które umożliwią ustalenie sprawcy molestowania
- f) Wychowawca lub pedagog/psycholog szkolny przeprowadza indywidualną rozmowę z uczniem (w obecności rodziców ustala przyczyny i okoliczności zdarzenia)
- g) Wychowawca lub pedagog/psycholog szkolny winien przeprowadzić rozmowę z rodzicami/prawnymi opiekunami ucznia sprawy na temat zdarzenia.

h) Dyrektor szkoły w porozumieniu z rodzicami/prawnymi opiekunami ustala działania z udziałem psychologa dziecięcego lub pedagoga w celu zapewnienia opieki na uczennicą/uczniem.

2.) Przypadek rozpowszechniania pornografii

W przypadku powzięcia przez nauczyciela/rodzica lub inną osobę informacji o rozpowszechnianiu przez ucznia pornografii w Internecie należy bezzwłocznie powiadomić dyrektora szkoły oraz administratora sieci o zaistniałym zdarzeniu

- a) W przypadku, gdy uczeń przekazuje informację o osobach, które pokazywały materiały pornograficzne, konieczne jest zapewnienie anonimowości w celu uniknięcia ewentualnych konsekwencji, które mogą być związane z przemocą skierowaną wobec tego ucznia przez sprawców zdarzenia.
- b) Dyrektor szkoły winien przekazać informację o stwierdzonym zagrożeniu pracownikom szkoły.
- c) Wychowawca klasy i pedagog szkolny winien podjąć działania profilaktyczne wśród uczniów w celu wskazania zagrożeń, jakie niesie za sobą upublicznianie materiałów o charakterze pornograficznym oraz wskazania możliwych konsekwencji tego typu działań
- d) Dyrektor winien wezwać do szkoły rodziców/prawnych opiekunów ucznia, który rozpowszechniał materiały pornograficzne. Wobec ucznia winny zostać wyciągnięte konsekwencje statutowe.
- e) Wychowawca lub pedagog/psycholog szkolny winien przeprowadzić rozmowę z rodzicami/prawnymi opiekunami ucznia sprawy na temat zdarzenia.

3.) Przypadek prostytutki

W przypadku otrzymania informacji o sytuacji, w której uczeń był świadkiem czynności mogących mieć znamiona prostytutki, nauczyciel/pracownik przyjmujący zawiadomienie powinien powiadomić o zaistniałym wydarzeniu dyrektora szkoły.

- a) W przypadku uzyskania informacji, że uczeń, który nie ukończył 18 lat, uprawia nierząd, bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji, nauczyciel powiadamia wychowawcę klasy, który powinien wezwać do szkoły rodziców/prawnych opiekunów ucznia.
- b) W przypadku stwierdzenia przez pracownika/nauczyciela, że uczeń/uczennica świadomie lub nie, dopuszczał się czynności, które mogłyby być uznane za prostytuowanie się, powinien wezwać do szkoły rodziców/prawnych opiekunów ucznia.
- c) Wychowawca winien przeprowadzić rozmowę z rodzicami oraz z uczniem, w ich obecności. W przypadku potwierdzenia informacji, zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś bezzwzględnie do szczególnego nadzoru nad dzieckiem. W toku interwencji profilaktycznej można zaproponować rodzicom skierowanie dziecka do specjalistycznej placówki i udział dziecka w programie terapeutycznym.
- d) Jeżeli rodzice/opiekunowie prawni ucznia odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o przejawach demoralizacji

ich dziecka, dyrektor szkoły winien pisemnie powiadomić o zaistniałej sytuacji Sąd Rodzinny lub Policję (specjalistę ds. nieletnich).

- e) W sytuacji, gdy szkoła wykorzystwała wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych (rozmowa z rodzicami, ostrzeżenia ucznia, spotkania z pedagogiem, psychologiem i itp.), a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów, dyrektor szkoły winien powiadomić Sąd Rodzinny lub Policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji.
- f) Jeżeli postępowanie świadczące o demoralizacji przejawia uczeń, który ukończył 18 lat, a nie jest to udział w działalności grup przestępczych, czy popełnienie przestępstwa, to postępowanie nauczyciela powinno być określone przez Statut szkoły.
- g) W przypadku uzyskania informacji o popełnieniu przez ucznia, który ukończył 17 lat, przestępstwa ściganego z urzędu lub jego udziału w działalności grup przestępczych, zgodnie z art. 304 § 2 Kodeksu Karnego, dyrektor szkoły jest obowiązany niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub Policję.
- h) Dyrektor szkoły winien powiadomić Policję o podejrzeniu popełnienia przestępstwa.
- i) Wychowawca lub pedagog/psycholog szkolny winien przeprowadzić rozmowę z rodzicami/prawnymi opiekunami ucznia sprawcy na temat zdarzenia.
- j) Dyrektor szkoły w porozumieniu z rodzicami/prawnymi opiekunami ustala konieczność podjęcia działań z udziałem psychologa dziecięcego w celu zapewnienia opieki nad uczniem/uczennicą, którzy świadomie lub nie dopuszczali się czynności, które mogłyby być uznane za prostytuowanie się.

II. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W RAZIE WYPADKU

II.1. Opis działań

1.) Pracownik szkoły, który powziął wiadomość o wypadku ucznia:

- a) niezwłocznie zapewnia poszkodowanemu opiekę, w szczególności sprowadzając fachową pomoc medyczną, a w miarę możliwości udzielając poszkodowanemu pierwszej pomocy,
- b) nie dopuszcza do zajęć lub przerywa je wyprowadzając uczniów z miejsca zagrożenia, jeżeli miejsce, w którym są lub będą prowadzone zajęcia może stwarzać zagrożenie dla bezpieczeństwa uczniów,
- c) niezwłocznie powiadamia dyrektora szkoły.

Jeśli nauczyciel ma w tym czasie zajęcia z klasą, aby wykonać powyższe czynności, prosi o nadzór nad swoimi uczniami nauczyciela uczącego w najbliższej sali lub innego pracownika szkoły (np. pedagoga).

2.) O każdym wypadku dyrektor szkoły lub nauczyciel pod opieką którego przebywał uczeń w chwili wypadku, powiadamia rodziców poszkodowanego ucznia. Fakt ten powiadamiający dokumentuje wpisem w dzienniku zajęć podając datę i godzinę powiadomienia rodziców/prawnych opiekunów ucznia o wypadku.

- a) Przy lekkich przypadkach (brak wyraźnych obrażeń - np. widoczne tylko lekkie zaczerwienienie, zadrapanie, lekkie skaleczenie), po udzieleniu pierwszej pomocy poszkodowanemu uczniowi, nauczyciel lub dyrektor powiadamiając rodzica o zdarzeniu ustala z nim:

- potrzebę wezwania pogotowia,
- potrzebę wcześniejszego przyścia rodzica do szkoły po dziecko,

- godzinę odbioru dziecka ze szkoły w dniu zdarzenia
- b) Informację o ustaleniach z pkt. a) powiadamiający zamieszcza również w dzienniku zajęć.
- 3.) W każdym trudniejszym przypadku (widoczne obrażenia, urazy, niepokojące objawy) nauczyciel lub dyrektor szkoły wzywa pogotowie ratunkowe.
- 4.) O każdym wypadku dyrektor szkoły zawiadamia niezwłocznie Organ Prowadzący i osobę odpowiedzialną za sprawy BHP w szkole.
- 5.) O wypadku śmiertelnym, ciężkim i zbiorowym dyrektor szkoły zawiadamia niezwłocznie prokuratora i kuratora oświaty.
- 6.) Jeżeli wypadek został spowodowany niesprawnością techniczną pomieszczenia lub urządzeń, miejsce wypadku pozostawia się nienaruszone. Dyrektor zabezpiecza je do czasu dokonania oględzin lub wykonania szkicu przez zespół powypadkowy.
- 7.) Jeżeli wypadek zdarzył się w czasie wyjścia, imprezy organizowanej poza terenem szkoły, wszystkie stosowne decyzje podejmuje opiekun grupy/kierownik wycieczki i odpowiada za nie.
- 8.) W przypadku nieobecności dyrektora zawiadomień dokonuje upoważniony przez niego pracownik.

II.2. Powołanie i zadania zespołu powypadkowego

- 1.) Dyrektor szkoły powołuje zarządzeniem zespół powypadkowy:
  - a) w skład zespołu wchodzi pracownik służby bezpieczeństwa i higieny pracy oraz społeczny inspektor pracy,
  - b) jeżeli z jakichkolwiek powodów nie jest możliwy udział w pracach zespołu jednej z osób wymienionych powyżej, dyrektor powołuje w jej miejsce innego pracownika szkoły przeszkolonego w zakresie bhp,
  - c) przewodniczącym zespołu jest pracownik służby bhp, a jeżeli nie ma go w składzie zespołu - przewodniczącego zespołu spośród pracowników szkoły wyznacza dyrektor,
- 2.) Zespół przeprowadza postępowanie powypadkowe i sporządza dokumentację powypadkową;
  - a) przesłuchuje poszkodowanego ucznia (w obecności rodzica lub wychowawcy/pedagoga/psychologa szkolnego) sporządza protokół przesłuchania,
  - b) przesłuchuje świadków wypadku i sporządza protokoły przesłuchania; jeżeli świadkami są uczniowie - przesłuchanie odbywa się w obecności wychowawcy lub pedagoga/psychologa szkolnego, a protokół przesłuchania odczytuje się w obecności ucznia - świadka i jego rodziców,
  - c) sporządza szkic lub fotografię miejsca wypadku (dotyczy sytuacji określonej w pkt 6),
  - d) uzyskuje pisemne oświadczenie nauczyciela, pod opieką którego uczeń przebywał w czasie, gdy zdarzył się wypadek,
  - e) uzyskuje opinię lekarską z opisem doznanych obrażeń i określeniem rodzaju wypadku,
  - f) sporządza protokół powypadkowy wg obowiązującego wzoru,
  - g) protokół powypadkowy podpisują członkowie zespołu oraz dyrektor szkoły,
  - h) w sprawach spornych rozstrzygające jest stanowisko przewodniczącego zespołu,
- 3.) Przewodniczący zespołu poucza osoby reprezentujące poszkodowanego o przysługujących im prawach w toku postępowania powypadkowego.
- 4.) Z treścią protokołu powypadkowego i innymi materiałami postępowania powypadkowego

zaznajamia się rodziców (opiekunów prawnych) poszkodowanego ucznia, którzy potwierdzają ten fakt podpisem w protokole.

- 5.) Protokół doręcza się rodzicom (opiekunom prawnym) poszkodowanego ucznia, którzy potwierdzają to podpisem w protokole.
- 6.) Organowi prowadzącemu i kuratorowi oświaty protokół powypadkowy doręcza się na ich wniosek.
- 7.) Jeden egzemplarz protokołu powypadkowego pozostaje w szkole.

II.3. Tryb odwoławczy

- 1.) W ciągu 7 dni od dnia doręczenia protokołu powypadkowego osoby, którym doręczono protokół, mogą złożyć zastrzeżenia do ustaleń protokołu (są o tym informowani przy odbieraniu protokołu).
- 2.) Zastrzeżenia składa się ustnie do protokołu powypadkowego lub na piśmie przewodniczącemu zespołu.
- 3.) Zastrzeżenia mogą dotyczyć w szczególności:
  - a.) niewykorzystania wszystkich środków dowodowych niezbędnych dla ustalenia stanu faktycznego
  - b.) sprzeczności istotnych ustaleń protokołu z zebraniem materiałem dowodowym.
- 4.) Zastrzeżenia rozpatruje organ prowadzący szkołę.
- 5.) Po rozpatrzeniu zastrzeżeń organ prowadzący Szkołę może:
  - a) zlecić dotychczasowemu zespołowi wyjaśnienie ustaleń protokołu lub przeprowadzenie określonych czynności dowodowych
  - b) powołać nowy zespół celem ponownego przeprowadzenia postępowania powypadkowego.

II.4. Rejestr wypadków i przepisy końcowe

- 1.) Dyrektor szkoły prowadzi rejestr wypadków wg wzoru określonego w rozporządzeniu MENiS z dnia 31.12.2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach.
- 2.) Dyrektor szkoły omawia z pracownikami Szkoły okoliczności i przyczyny wypadków oraz ustala środki niezbędne do zapobiegania im.

III. ZASADY POSTĘPOWANIA W SYTUACJACH ZAGROŻENIA ŻYCIA OSÓB PRZEBYWAJĄCYCH W BUDYNKU SZKOLNYM.

III.1. Podłożenie ładunku wybuchowego

Otrzymanie informacji o podłożeniu ładunku wybuchowego:

- 1.) **Prowadząc rozmowę z osobą informującą o podłożeniu ładunku wybuchowego należy zapamiętać jak największą ilość szczegółów** - uzyskane informacje/szczegóły mogą być istotne dla policji dla identyfikacji sprawcy alarmu
- 2.) Należy **zapisać natychmiast wszystkie uzyskane lub zapamiętane informacje** – w przypadku stresującej sytuacji po pewnym czasie może być problem z przypomnieniem sobie istotnych informacji

3.) Trzeba **poinformować niezwłocznie o otrzymaniu zgłoszenia osobę odpowiedzialną w szkole za uruchomienie procedury** - osoba odpowiedzialna może zarządzić ewakuację uczniów i personelu szkoły

4.) **Po usłyszeniu sygnału o podłożeniu ładunku wybuchowego należy rozpocząć ewakuację zgodnie z planem ewakuacji** - ewakuacja musi być rozpoczęta niezwłocznie po ogłoszeniu odpowiedniego sygnału. Ma ona na celu ochronę personelu przed skutkami ewentualnej eksplozji ładunku.

5.) **Nie należy używać telefonu komórkowego** - eksplozja ładunku może zostać zainicjowana falami emitowanymi przez telefon komórkowy

6) Należy **sprawdzić, jeżeli można, czy w sali lekcyjnej pozostały przedmioty, które nie należą do jej wyposażenia** - stwierdzenie obecności nieznanego przedmiotu w klasie może przyspieszyć akcję policji i zminimalizować skutki ewentualnej eksplozji

7) Konieczne jest, aby **bezwzględnie wykonywać polecenia osoby kierującej sytuacją kryzysową lub funkcjonariuszy służb** - w trakcie uruchomienia procedury niezbędna jest dyscyplina i niezwłoczne wykonywanie wszystkich poleceń osoby kierującej sytuacją kryzysową

8) Należy **w miejscu ewakuacji policzyć wszystkich uczniów i poinformować osobę odpowiedzialną za kierowanie działaniami kryzysowymi** - szybkie sprawdzenie obecności wszystkich uczniów, ułatwi zakończenie ewakuacji całości personelu szkoły

9) Należy **poinformować rodziców o miejscu odbioru uczniów i drodze dojazdu** - informacja ta pozwoli rodzicom na sprawny odbiór uczniów i nie spowoduje blokowania dróg ewakuacyjnych.

Przez podejrzany pakunek rozumiemy przesyłkę, która może zawierać ładunek wybuchowy.

III.2 Podłożenie podejrzanego pakunku

Podejrzany pakunek to przesyłka z ładunkiem wybuchowym lub nieznaną substancją. W przypadku podejrzenia jej otrzymania:

1) Trzeba odizolować miejsce znajdowania się podejrzanego pakunku - należy założyć, że podejrzany pakunek jest ładunkiem wybuchowym, dopóki taka ewentualność nie zostanie wykluczona

2) **Nie wolno dotykać, otwierać i przesuwać podejrzanego pakunku** - w przypadku ładunku wybuchowego może on eksplodować w trakcie próby manipulowania

3) Należy **okryć pakunek w przypadku stwierdzenia wydobywania się z niego innej substancji (tylko jeżeli czas na to pozwala)** - okrycie pakunku w przypadku wycieku nieznannej substancji może ograniczyć rozprzestrzenianie się substancji

4) Należy **poinformować o stwierdzeniu pakunku osobę odpowiedzialną za uruchomienie procedury** - osoba odpowiedzialna może zarządzić ewakuację uczniów i całości personelu szkoły

5) **Po usłyszeniu sygnału o podłożeniu ładunku wybuchowego należy rozpocząć ewakuację zgodnie z planem ewakuacji** - ewakuacja musi być rozpoczęta niezwłocznie po ogłoszeniu odpowiedniego sygnału. Ewakuacja ma na celu ochronę personelu przed skutkami ewentualnej eksplozji ładunku

6) **Nie należy używać telefonu komórkowego** - eksplozja ładunku może zostać zainicjowana falami emitowanymi przez telefon komórkowy

- 7) Trzeba **bezwzględnie wykonywać polecenia osoby kierującej sytuacją kryzysową lub funkcjonariuszy służb** - w trakcie uruchomienia procedury niezbędna jest dyscyplina i niezwłoczne wykonywanie wszystkich poleceń osoby kierującej sytuacją kryzysową
- 8) **W miejscu ewakuacji należy policzyć wszystkich uczniów i poinformować osobę odpowiedzialną za kierowanie działaniami kryzysowymi** - szybkie sprawdzenie obecności wszystkich uczniów ułatwi zakończenie ewakuacji całości personelu szkoły
- 9) Należy **poinformować rodziców o miejscu odbioru uczniów i drodze dojazdu** - informacja ta pozwoli rodzicom na sprawny odbiór uczniów i nie spowoduje blokowania dróg ewakuacyjnych.

III.3 Wtargnięcie napastnika/terrorysty do szkoły

- 1.) W sytuacji wtargnięcia napastnika z niebezpiecznym narzędziem lub bronią, który strzela do osób znajdujących się na korytarzu i w salach lekcyjnych, tzw. *aktywny strzelec*.
  - a.) **Jeżeli nie ma szansy na ucieczkę**, należy ukryć się, zamknąć drzwi na klucz (*zabarykadować się*) - szybkie zamknięcie drzwi może uniemożliwić napastnikowi wejście do pomieszczenia i zabicie kolejnych osób
  - b.) **Trzeba wyciszyć i uspokoić uczniów** - wszelkie dźwięki wydostające się z sal lekcyjnych mogą spowodować próbę wejścia napastnika do pomieszczenia lub ostrzelanie sali lekcyjnej przez drzwi czy ścianę
  - c.) **Należy zaopiekować się uczniami ze Specjalnymi Potrzebami Edukacyjnymi i uczniami, którzy potrzebują pomocy** - należy zwrócić szczególną uwagę na uczniów, którzy specyficznie reagują na stres i mogą mieć problemy z opanowaniem emocji
  - d.) **Należy bezwzględnie wyciszyć, wyłączyć telefony** - niespodziewane sygnały telefonów mogą zdradzić obecność osób wewnątrz zamkniętych pomieszczeń i zachęcić napastnika do wejścia
  - e.) **Trzeba poinformować Policję wysyłając informację tekstową - SMS o zaistniałej sytuacji** - w przypadku wtargnięcia napastnika do szkoły niezbędnym jest natychmiastowe przekazanie informacji Policji
  - f.) **Należy zasłonić okno, zgasić światło** - należy zaciemnić salę, aby utrudnić obserwację osób zabarykadowanych w salach lekcyjnych przez osoby współpracujące z napastnikami, a znajdujące się na zewnątrz obiektu szkolnego
  - g.) **Nie przemieszczać się** - przemieszczanie się może powodować dźwięki lub cień, który może zostać zauważony przez napastników
  - h.) **Należy stać poniżej linii okien, zejść ze światła drzwi** - przebywanie w świetle drzwi rzuca cień i może zostać zauważone przez napastników
  - i.) **Zejść z linii strzału, położyć się na podłodze** - z reguły napastnicy strzelają na wysokości około 1 do 1,5 m. Strzały z broni palnej bez problemu penetrują drzwi i mogą zabić osoby znajdujące się wewnątrz
  - j.) **Jeżeli padną strzały, nie należy krzyczeć** - napastnicy oddając na ślepo strzały przez zamknięte drzwi chcą sprowokować krzyki przerażonych osób i upewnić się czy w salach rzeczywiście nikogo nie ma

- k.) **Nie otwierać nikomu drzwi** - interweniujące oddziały Policji w przypadku takiej konieczności same otworzą drzwi. Napastnicy mogą zmusić osoby funkcyjne do przekazania komunikatu, który ma spowodować otwarcie drzwi
- 1.) **W przypadku wtargnięcia napastnika do pomieszczenia należy podjąć walkę, która może być ostatnią szansą na uratowanie życia** - w sytuacji obecności aktywnego strzelca jego celem jest zabicie jak największej liczby ludzi. W takiej sytuacji podjęcie walki może dać jedyną szansę na uratowanie życia
- 2.) W przypadku bezpośredniego kontaktu z napastnikami, którzy dążą do przejęcia kontroli nad szkołą:
  - a.) **Należy wykonywać bezwzględnie polecenia napastnika** - wszelkie próby oporu mogą być uznane przez napastników jako akt agresji i zakończyć się śmiercią zakładników
  - b.) **Na żądanie terrorystów trzeba oddać przedmioty osobiste, np. telefon** - wszelkie próby oszukania napastników mogą zakończyć się śmiercią osoby oszukującej
  - c.) **Należy poinformuj ich, że nie można wykonać jakiegось polecenia** - w takim przypadku ewentualne niewykonanie polecenia napastników nie zostanie potraktowane jako próba oporu
  - d.) **Nie należy patrzeć terrorystom w oczy, unikać kontaktu wzrokowego** - w takiej sytuacji patrzenie w oczy może zostać uznane za akt prowokacji i agresji
  - e.) **Nigdy nie wolno odwracać się plecami do napastnika** - odwracanie plecami może zostać uznane jako akt agresji czy lekceważenia, utrudnia także orientację w sytuacji
  - f.) **Nie wolno zwracać na siebie uwagi** - niezwracanie na siebie uwagi może zwiększyć szansę na uratowanie życia w przypadku, gdy zamachowcy zdecydują się zabić kogoś dla przykładu
  - g.) **Nie należy lekceważyć napastnika i nie można być agresywnym** - brak szacunku i agresja mogą zostać ukarane przez zamachowców
  - h.) **Nie należy oszukiwać terrorysty** - oszustwo może zostać potraktowane jako brak szacunku czy agresji i zostać ukarane
  - i.) **Trzeba uspokoić uczniów, zawsze zwracać się do nich po imieniu** - zwracanie się do uczniów po imieniu pozwala na ich spersonalizowanie, co może spowodować lepsze ich traktowanie przez zamachowców
  - j.) **Trzeba poinformować napastnika o uczniach ze schorzeniami** - wiedza ta w konsekwencji obniży agresję ze strony zamachowców wobec uczniów, których zachowanie odstaje od reszty
  - k.) **Należy pytać zawsze o pozwolenie, np. gdy chce się zwrócić do uczniów** - każda aktywność podjęta bez zgody zamachowców może zostać potraktowana jako akt oporu czy agresji i w konsekwencji ukarana
  - l.) **Zawsze trzeba korzystać z dobrej woli terrorysty** - nigdy nie wiadomo, kiedy kolejny raz będziemy mogli napić się czy zjeść posiłek.
- 3.) W przypadku działań antyterrorystycznych podjętych przez Policję:
  - a.) **Nie należy uciekać z miejsca zdarzenia, nie wykonywać gwałtownych ruchów – można zostać uznanym za terrorystę** - Policja w trakcie operacji odbijania zakładników nie jest w stanie odróżnić napastników od ofiar

- b.) **Nie należy próbować pomagać służbom ratowniczym, dyskutować z nimi** - próba pomocy siłom bezpieczeństwa bez ich wyraźnej zgody czy prośby może zostać potraktowane jako akt agresji
- c.) **Należy położyć się na podłodze, trzymać ręce z otwartymi dłońmi najlepiej na wysokości głowy** - taka pozycja pozwala widzieć ewentualne niebezpieczne narzędzia będące w posiadaniu zamachowców, którzy wtopili się w szeregi zakładników
- d.) **Należy słuchać poleceń i instrukcji grupy antyterrorystycznej, poddawać się jej działaniom** - postawa taka ułatwia działania Policji, a także identyfikację zamachowców, którzy próbują się wtopić w szeregi zakładników
- e.) **Nie należy trzeć oczu w przypadku użycia gazów łzawiących** - tarcie oczu tylko pogarsza skutki użycia gazu łzawiącego
- f.) **Trzeba pytać o pozwolenie zaopiekowania się swoimi uczniami** - wszelkie samowolne działania mogą zostać potraktowane jako akt agresji i mogą utrudnić akcję ratunkową
- g.) **Należy odpowiadać na pytania funkcjonariuszy** - Policja zbiera kluczowe informacje mające się przyczynić do skutecznej akcji uwolnienia zakładników i identyfikacji zamachowców
- h.) **Należy być przygotowanym na traktowanie każdego jako potencjalnego terrorysty dopóki nasza tożsamość nie zostanie potwierdzona** - w pierwszej fazie operacji odbijania zakładników Policja nie jest w stanie odróżnić zakładników od napastników, którzy często próbują się wtopić w tłum i uciec z miejsca ataku
- i.) **Po wydaniu polecenia wyjścia – należy opuścić pomieszczenie jak najszybciej, oddalić się we wskazanym kierunku** - w przypadku interwencji sił bezpieczeństwa należy wykonać polecenia dokładnie tak, jak tego chcą siły interwencyjne
- j.) **Nie należy zatrzymywać się dla zabrania rzeczy osobistych, zawsze istnieje ryzyko wybuchu lub pożaru** - najważniejsze jest uratowanie życia i zdrowia, a dopiero później ratowanie dóbr materialnych.

III.4. WYPADEK SKAŻENIA CHEMICZNEGO LUB BIOLOGICZNEGO SZKOŁY

- 1.) Sytuacja, gdy nastąpiło skażenie szkoły (szkoła otrzymuje informację o możliwym skażeniu substancją chemiczną/ biologiczną - np. telefon o zamiarze ataku). Należy wówczas:
  - a.) **Zaalarmować wszystkich przebywających na terenie szkoły, a osoby przebywające na zewnątrz ewakuować do budynku szkoły przemieszczając się pod wiatr oraz poprzecznie do kierunku wiatru**
  - b.) **Natychmiast po ogłoszeniu alarmu powiadomić odpowiednie służby** - Policję, Straż Pożarną, Pogotowie Ratunkowe, kładąc szczególny nacisk na zawarcie w tym powiadomieniu informacji o charakterze potencjalnego ataku
  - c.) **W budynku - szkole, zamknąć i uszczelnić okna, drzwi, otwory wentylacyjne, wyłączyć klimatyzację**
  - d.) **W miarę możliwości gromadzić podręczne środki ratownicze i odtrutki** - maski pyłowe, gazę, watę, kwas octowy, sok cytrynowy, oliwę jadalną, wodę, wodę utlenioną, mydło, olej parafinowy, środki pobudzające krążenie, spirytus do zmywania skóry
  - e.) **Przygotować wilgotne tampony do ochrony dróg oddechowych, na wypadek przeniknięcia środka biologicznego lub chemicznych do wnętrza pomieszczeń** częsta

zmiana tamponu lub nawilżanie go wodą zabezpiecza przed nadmiernym pochłanianiem substancji

- f.) **Powstrzymać się od picia, spożywania posiłków, palenia papierosów oraz prac wymagających dużego wysiłku**
- g.) **Do chwili odwołania alarmu lub zarządzenia ewakuacji nie wolno opuszczać uszczelnionych pomieszczeń, przebywać w pobliżu okien i innych otworów wentylacyjnych**
- h.) **Oczekiwać na pojawienie się odpowiednich służb i postępować zgodnie z otrzymanymi od nich wytycznymi.**

2.) Sytuacja, gdy szkoła została skażona substancją chemiczną/biologiczną, a zagrożenie zostało wykryte natychmiast lub szybko po jego pojawieniu się

Należy wówczas:

- a.) **Nie dotykać i nie wąchać podejrzanych przedmiotów, nie sprzątać proszku, nie ścierać cieczy**
- b.) **Aby zapobiec rozprzestrzenianiu się substancji, przykryć ją np. kocem**
- c.) **Pozamykać okna oraz drzwi i wyłączyć klimatyzację, nie dopuścić do przeciągów**
- d.) **Opuścić pomieszczenie, w którym wykryto/stwierdzono obecność podejrzanej substancji i nie wpuszczać do niego innych osób**
- e.) **Powiadomić osobę odpowiedzialną za zarządzanie kryzysowe w szkole - dyrektora, zastępcę dyrektora, osobę upoważnioną przez dyrekcję**
- f.) **Zaalarmować wszystkie osoby przebywające na terenie szkoły i ewakuować je w rejon ewakuacji, przemieszczając się pod wiatr oraz poprzecznie do kierunku wiatru - rejonów ewakuacji powinno być kilka, znajdujących się w różnych kierunkach od szkoły, gdyż nie znamy kierunku wiatru, z jakiego będzie wiał w czasie przedmiotowego zagrożenia, rejonem ewakuacji powinien być budynek/budynki, a nie otwarta przestrzeń**
- g.) **Natychmiast po ogłoszeniu ewakuacji powiadomić odpowiednie służby - Policja, Straż Pożarna, Pogotowie Ratunkowe kładąc szczególny nacisk na zawarcie w tym powiadomieniu informacji o charakterze potencjalnego zagrożenia**
- h.) **Jeśli miał miejsce kontakt z substancją, należy: umyć dokładnie ręce wodą i mydłem, zdjąć ubranie, które miało kontakt z podejrzaną substancją i włożyć do plastikowego worka**
- i.) **Po kontakcie z substancją nie wolno: jeść, pić, palić papierosów do czasu uzyskania zgody odpowiednich służb - Policja, Straż Pożarna, wyspecjalizowana jednostka zwalczania skażeń i zakażeń**
- j.) **W obiekcie – budynku, do którego nastąpiła ewakuacja zamknąć i uszczelnić okna, drzwi, otwory wentylacyjne, wyłączyć klimatyzację**
- k.) **Sporządzić listę osób, które miały kontakt z podejrzaną substancją albo znalazły się w odległości ok. 5 m od niej. Listę przekazać Policji.**
- l.) **W miarę możliwości gromadzić podręczne środki ratownicze i odtrutki - maski pyłowe, gazę, watę, kwas octowy, sok cytrynowy, oliwę jadalną, wodę, wodę utlenioną, mydło, olej parafinowy, środki pobudzające krążenie, spirytus do zmywania skóry**
- m.) **Przygotować wilgotne tampony do ochrony dróg oddechowych, na wypadek przeniknięcia środków biologicznego lub chemicznych do wnętrza pomieszczeń -**

częsta zmiana tamponu lub nawilżanie go wodą zabezpiecza przed nadmiernym pochłanianiem substancji

- n.) **Powstrzymać się od picia, spożywania posiłków, palenia papierosów oraz prac wymagających dużego wysiłku**
- o.) **Oczekiwać na pojawienie się odpowiednich służb i postępować zgodnie z otrzymanymi od nich wytycznymi.**

3.) Sytuacja, gdy szkoła została skażona substancją chemiczną/biologiczną, a zagrożenie zostało wykryte późno, np. gdy pojawiły się objawy reakcji na substancję lub/i ogniska zachorowań

Należy wtedy:

- a.) **Nie dotykać i nie wąchać podejrzanych przedmiotów, nie sprzątać proszku, nie ścierać cieczy**
- b.) **Powiadomić osobę odpowiedzialną w szkole za zarządzanie kryzysowe - dyrektora, zastępcę dyrektora, osobę upoważnioną przez dyrekcję**
- c.) **Przykryć substancję np. kocem, aby zapobiec jej rozprzestrzenianiu się**
- d.) **Pozamykać okna oraz drzwi i wyłączyć klimatyzację, nie dopuścić do przeciągów**
- e.) **Opuścić pomieszczenie, w którym wykryto/stwierdzono obecność podejrzanej substancji i nie wpuszczać do niego innych osób**
- f.) **Ogłosić alarm i wszystkich uczniów, nauczycieli oraz pracowników znajdujących się bezpośrednio poza budynkiem, a przebywających na terenie szkoły ewakuować do wnętrza szkoły**
- g.) **Natychmiast po ogłoszeniu alarmu powiadomić odpowiednie służby - Policję, Straż Pożarną, Pogotowie Ratunkowe, kładąc szczególny nacisk na zawarcie w tym powiadomieniu informacji o charakterze potencjalnego zagrożenia**
- h.) **W szkole zamknąć i uszczelnić okna, drzwi, otwory wentylacyjne, wyłączyć klimatyzację, a budynek szkoły wraz ze wszystkimi obecnymi wewnątrz osobami odizolować od bezpośredniego otoczenia przygotowując się do ewentualnej kwarantanny**
- i.) **Oczekiwać na pojawienie się odpowiednich służb i postępować zgodnie z otrzymanymi od nich wytycznymi.**

III.5. POŻAR

- 1.) Osoba, która zauważyła pożar lub uzyskała informację o pożarze czy zagrożeniu obowiązana jest zachować spokój i poinformować dyrektora szkoły lub innego upoważnionego pracownika szkoły.
- 2.) Dyrektor szkoły lub inny upoważniony pracownik powiadamia Straż Pożarną.
- 3.) Do czasu przybycia Straży Pożarnej kierownictwo akcją sprawuje dyrektor lub upoważniony pracownik szkoły. Każdy jest zobowiązany podporządkować się poleceniom osoby kierującej akcją.
- 4.) Dyrektor szkoły lub osoba upoważniona zarządza ewakuację.
- 5.) Równoległe z zaalarmowaniem Straży Pożarnej należy przystąpić do akcji ratunkowo gaśniczej przy pomocy podręcznego sprzętu gaśniczego.

- 6.) Każda osoba przystępująca do akcji ratowniczo-gaśniczej powinna:
- a.) W pierwszej kolejności przystąpić do ratowania ludzi, przeprowadzając ewakuację z zagrożonego rejonu,
  - b.) Wyłączyć dopływ prądu elektrycznego i gazu do strefy pożaru (nie wolno gasić wodą instalacji i urządzeń elektrycznych będących pod napięciem),
  - c.) Usunąć z miejsca pożaru i bezpośredniego sąsiedztwa wszelkie znajdujące się tam materiały palne, wybuchowe, toksyczne, a także cenny sprzęt i urządzenia oraz ważne dokumenty, nośniki informacji itp.,
  - d.) Nie należy otwierać bez potrzeby drzwi i okien w pomieszczeniach, w których powstał pożar, ponieważ dopływ powietrza sprzyja rozprzestrzenianiu się ognia,
  - e.) Otwierając drzwi do pomieszczeń, w których powstał pożar należy zachować szczególną ostrożność. Wskazane jest schowanie się za ścianę od strony klamki w drzwiach lub zasłonięcie twarzy
  - f.) Wchodząc do zadymionych pomieszczeń lub przechodząc przez nie, należy ograniczać ilość wdychanych produktów spalania. Poruszać się w pozycji pochylonej, jak najbliżej podłogi i zasłaniać usta, np. wilgotną chustką
  - g.) Po przyjeździe Straży Pożarnej należy zastosować się do jej poleceń i opuścić zagrożony teren.

III.6. ZAGROŻENIE BUDOWLANE

- 1.) Osoba, która zauważyła lub otrzymała informację o zaistniałym zagrożeniu budowlanym powinna jak najszybciej oddalić się z miejsca zagrożenia informując spotkane osoby o zaistniałym zagrożeniu.
- 2.) Niezwłocznie powiadomić dyrektora szkoły lub innego upoważnionego pracownika szkoły.
- 3.) Dyrektor szkoły lub inny upoważniony pracownik powiadamia Straż Pożarną i zarządza ewakuację osób z miejsca zagrożenia.

III.7. PRZEBIEG EWAKUACJI W BUDYNKU SZKOŁY

- 1.) Ogłosić sygnał alarmowy „EWAKUACJA” zasady ewakuacji obowiązujące w szkole – odrębny dokument sporządzony 24.05.2019
  - głosem (wskazane wykorzystanie szkolnej aparatury nagłaśniającej),
  - szkolną sygnalizacją dzwonkową - przerywane dzwonicie 3- krotne,
- 2.) Otworzyć drzwi sal lekcyjnych powiadamiając o charakterze zagrożenia i konieczności ewakuacji - apelować o zachowanie spokoju,
- 3.) Określić kolejność ewakuacji z pomieszczeń i kondygnacji przy zachowaniu zasady: w pierwszej kolejności należy ewakuować osoby z tych pomieszczeń, w których powstał pożar, lub które znajdują się na drodze rozprzestrzeniania się ognia oraz pomieszczeń, z których wyjście lub dotarcie do bezpiecznych dróg ewakuacji może zostać odcięte przez pożar lub zadymienie, następnie należy ewakuować osoby poczynając od pierwszego piętra budynku.
- 4.) Uformować grupy ewakuacyjne na korytarzach pod opieką nauczycieli prowadzących zajęcia dydaktyczne,
- 5.) Wskazać uczniom kierunek ruchu oraz określić miejsce zbiórki na placu szkolnym,

- 6.) Sprawdzić, zgodnie z dziennikiem lekcyjnym, obecność uczniów na zbiórce,
- 7.) O ile to jest możliwe, sprawdzić pomieszczenia, czy wszyscy je opuścili,
- 8.) Osoby odcięte od dróg wyjścia, a znajdujące się w strefie zagrożenia (taka możliwość może zaistnieć na I piętrze) zebrać w pomieszczeniu najbardziej oddalonym od źródła pożaru,
- 9.) W przypadku bezpośredniego zagrożenia życia tych osób przed przybyciem jednostek ratowniczych, podjąć próbę ich ewakuacji przez okna, np. przy pomocy drabin,
- 10.) Po zakończeniu ewakuacji osób przystąpić do ewakuacji mienia, począwszy od pomieszczeń zagrożonych pożarem, w następującej kolejności:
  - a.) dokumentacja szkoły,
  - b.) sprzęt elektroniczny, w tym komputerowy,
  - c.) pomoce dydaktyczne o znacznej wartości,
  - d.) księgozbiór,
  - e.) pozostałe wyposażenie i sprzęt szkolny.

IV.1. PROCEDURY REAGOWANIA W PRZYPADKU WYSTĄPIENIA W SZKOLE ZAGROŻEŃ BEZPIECZEŃSTWA CYFROWEGO

- 1) Należy przeprowadzić rozmowę uczestnika zdarzenia (ofiara/ osoba poszkodowana, sprawca, świadek) z wychowawcą, pedagogiem, dyrektorem.
- 2) Należy zabezpieczyć dowody w formie elektronicznej (pliki z treściami niedozwolonymi, zapisy rozmów w komunikatorach, e-maile, zrzuty ekranu, zrobić kopię materiałów, zanotować datę i czas otrzymania materiałów, dane nadawcy, adresy stron www, historię połączeń, etc.).
- 3) Należy powiadomić rodziców/ opiekunów prawnych poszkodowanego dziecka i/lub sprawcy o zdarzeniu.
- 4) Należy podjąć działania wychowawcze i wyciągnąć konsekwencje wobec sprawcy zgodnie ze Statutem Szkoły.
- 5) W przypadku naruszenia prawa należy powiadomić Policję/ Sąd Rodzinny.
- 6) Należy udzielić uczestnikom zdarzenia wsparcia psychologicznego i podjąć działania profilaktyczne na terenie szkoły. Uczniów - ofiary i świadków zdarzenia – należy od pierwszego etapu interwencji - otoczyć opieką psychologiczno-pedagogiczną

V.1. PODSTAWY PRAWNE STOSOWANYCH PROCEDUR

1. Ustawa Prawo Oświatowe z 14 grudnia 2016 r.
2. Ustawa o działaniach antyterrorystycznych z 10 czerwca 2016 r.
3. Ustawa Karta Nauczyciela z dnia 26 stycznia 1982 r.
4. Ustawa o postępowaniu w sprawach nieletnich z 26 października 1982r.
5. Ustawa Kodeks Cywilny z dnia 23 kwietnia 1964 r.
6. Ustawa Kodeks Karny z dnia 6 czerwca 1997 r.
7. Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z 26 października 1982 roku.

8. Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z 29 lipca 2005 r.